

ROMÂNIA

CONSILIUL DE MONITORIZARE A IMPLEMENTĂRII CONVENȚIEI ONU PRIVIND DREPTURILE PERSOANELOR CU DIZABILITĂȚI

Autoritate autonomă sub control Parlamentar

Str. Nerva Traian nr. 3, sector 3, București; tel. +40 21 371 27 66; fax +40 21 371 27 58;
e-mail: secretariat@consiliuldemonitorizare.ro; web: www.consiliuldemonitorizare.ro

Nr. *2628/10.10.2023*

A P R O B,

Dr. Emanuela

R A P O R T

privind vizita de monitorizare desfășurată la Centrul de Recuperare și Reabilitare
Neuropsihiatrică pentru Persoane Adulte cu Dizabilități, localitatea Zebil,
județul Tulcea

Sumar :

Prezentul raport întocmit ca urmare a vizitei de monitorizare inopinate desfășurată la Centrul de Recuperare și Reabilitare Neuropsihiatrică pentru Persoane Adulte cu Dizabilități, localitatea Zebil, județul Tulcea, efectuată în temeiul prevederilor art. 11 alin. (1) din Legea 8/2016 privind înființarea mecanismelor prevăzute de Convenția privind drepturile persoanelor cu dizabilități este structurat în trei secțiuni, după cum urmează:

- I. Cadrul general și organizarea vizitei
- II. Constatările rezultate din vizita efectuată
- III. Recomandări

I. Cadrul general și organizarea vizitei

Prin Ordinul nr. 254/18.09.2023, președintele Consiliului de Monitorizare a dispus efectuarea unei vizite de monitorizare inopinate în perioada 19.09.2023 – 22.09.2023 la **Centrul de Recuperare și Reabilitare Neuropsihiatrică pentru Persoane Adulte cu Dizabilități, localitatea Zebil, județul Tulcea**, denumit în continuare „centru”.

Din echipa de vizitare au făcut parte **Mica Clara**, inspector de monitorizare în cadrul Consiliului de Monitorizare, în calitate de coordonator al echipei, **Mitrică Liliana** și **Simionescu Narcis Lucian**, experți independenți, **reprezentanți ai societății civile**.

II. Constatările rezultate în urma vizitei de monitorizare.

I. Descrierea serviciului social

Centrul de Recuperare și Reabilitare Neuropsihiatrică pentru Persoane Adulte cu Dizabilități, localitatea Zebil, județul Tulcea este o unitate de asistență socială din subordinea DGASPC Tulcea, fără personalitate juridică, cu o capacitate de 116 de locuri, la data vizitei de monitorizare de în centru se aflau 115 beneficiari.

Centrul, este situat în localitatea Zebil, județ Tulcea și funcționează în baza Planului de restructurare, aprobat în 18.12.2020 (termen finalizare noiembrie 2023).

Centrul deține Regulamentul de Organizare și Funcționare/proceduri operaționale și a fost anexat tabelul cu informarea personalului cu privire la conținutul și respectarea acestora și cu semnăturile participanților.

Discuțiile au fost purtate atât cu personalul centrului (șeful institutiei, asistent medical, psiholog și asistent social), cât și cu o parte din rezidenți.

Centrul are aprobate un număr de 115 posturi prin statul de funcții, din care ocupate sunt 73 posturi și 42 posturi vacante, conform Organigramei și Statului de funcții DGASPC Tulcea, respectiv:

Denumirea funcției	Nr. posturi în statul de funcții	Posturi vacante
Șef centru	1	0
Medic de specialitate	1	1
Asistent medical	12	1

Asistent farmacie	1	0
Infirmieri cu calificări în domeniu	49	14
Psiholog	2	1
Asistent social	4	3
Instructor ergoterapeut	9	6
Kinetoterapeut	2	1
Personal administrativ	34	15

2. Beneficiari

Centrul găzduiește un număr de 115 de rezidenți.

Centrul deține și utilizează o procedură privind admiterea beneficiarilor și pune la dispoziție tuturor celor interesați materiale de prezentare cu informații despre scopul și misiunea centrului, tipuri de servicii și facilități, drepturile și obligațiile beneficiarilor, condițiile de suspendare/încetare a acordării serviciilor către beneficiari.

TOTAL BENEFICIARI = 115

FEMEI = 49

BĂRBAȚI = 66

Vârsta beneficiarilor:

18 -19 ani	20-29 ani	30-39 ani	40-49 ani	50-59 ani	60-69 ani	70-79 ani
0	15	55	26	13	3	3

Tipul de dizabilități:

Fizic	Somatic	Auditiv	Vizual	Mintal	Neuropsihic	Asociat	HIV/SIDA
0	0	0	0	11	17	87	0

Gradul de handicap:

Grav cu asistent personal	Grav	Accentuat	Mediu/ușor
0	38	71	6

Comportamentul beneficiarilor observat de echipa de monitorizare pe parcursul vizitei a indicat apropierea dintre aceștia și angajați, precum și o relație de respect reciproc.

3. Respectarea drepturilor prevăzute de Convenția privind drepturile persoanelor cu dizabilități (denumită în continuare CDPD)

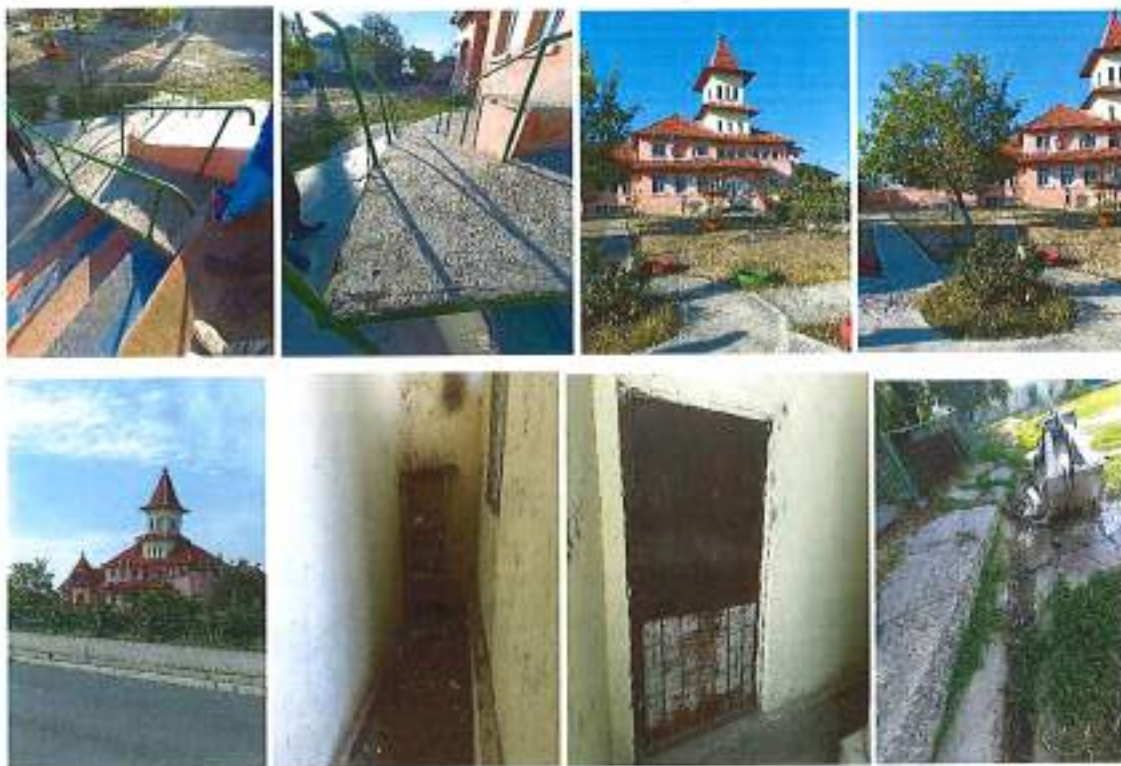
a) Accesibilitate, mobilitate personală, libertatea de expresie și opinie și accesul la informație (art. 9, 20, 21 din CDPD)

Art. 9 Accesibilitate

Centrul are un amplasament adecvat pentru asigurarea accesului beneficiarilor din și spre comunitate. Permite accesul beneficiarilor la toate resursele și facilitățile comunității: sănătate, educație, cultură, petrecerea timpului liber, relații sociale, muncă (oraș Babadag 10 km, localitatea Sarichioi 5 km, Tulcea 35 km).

Intrarea în incintă este accesibilizată, cu mențiunea că unele rampe de acces sunt degradate, îngreunând astfel accesul persoanelor utilizatoare de fotoliu rulant.

Centrul asigură adaptările necesare pentru persoanele cu dizabilități, de exemplu: ușile dormitoarelor sunt cu deschidere largă, băile și holurile parțial accesibilizate.

Art. 20 Mobilitatea personală

Dintre cei 115 de beneficiari, niciun rezident nu este imobilizat la pat.

Art. 21 Libertatea de expresie și opinie și accesul la informație

Ghidul și Carta beneficiarului sunt puse la dispoziția beneficiarilor și a vizitatorilor acestora, în sensul că acestea există la nivelul centrului, dar nu pot fi citite de beneficiari, o mare parte dintre aceștia neștiind să scrie și să citească.

Informarea beneficiarilor se realizează în principal prin intermediul personalului într-un limbaj adaptat/ușor de înțeles de către ei.

Regulamentul intern și alte informații privind drepturile și responsabilitățile beneficiarilor și ale aparținătorilor lor se află la sediul centrului.

Beneficiarii sunt informați încă de la admitere și periodic cu privire la drepturile pe care le au și la modalitatea de exercitare a acestora, cu privire la serviciile centrului, inclusiv serviciile de asistență medicală, procedura de admitere, procedura de suspendare și/sau încetare a furnizării serviciilor, procedura privind managementul situațiilor de risc, ROF, ROI etc.

Din discuțiile purtate cu angajații centrului, aceștia au spus că beneficiarii au acces la informații prin intermediul mass-media, televizor, telefoane mobile personale (echipa de monitorizare a constatat că în dormitoare nu există televizoare (există un televizor în camera de socializare (cu diagonala mică) și doar un număr mic de beneficiari dețin telefoane mobile).

b) Recunoaștere egală în fața legii și accesul la justiție (art. 12 și art. 13 CDPD)

Art. 12 Recunoaștere egală în fața legii și Art. 13 Accesul la justiție

Din cei 115 de beneficiari 7 sunt puși sub interdicție (tutore fiind din familie și din primăriile arondate).

La data vizitei nu era demarată procedura de reexaminare a măsurii de punere sub interdicție, în conformitate cu prevederile art. 20 alin. 6 din Legea nr. 140/2022.

Deși art. 12 prevede asigurarea exercitării capacității juridice inclusiv prin asigurarea sprijinului în luarea deciziei, personalul nu a beneficiat de formare și/sau perfecționare cu privire la drepturile persoanelor cu dizabilități (CDPD), sprijinul în luarea deciziei și implementarea în activitatea de zi cu zi din centru. Cu toate acestea, centrul are o procedură privind furnizarea sprijinului în luarea deciziei, pe care angajații spun că o aplică.

În privința accesului la justiție, echipa de monitorizare nu a identificat situații în care să fie necesară asistența juridică. Centrul nu are personalitate juridică, prin urmare asistența juridică de specialitate este asigurată, conform spuselor angajaților, când și acolo unde este cazul, de serviciul juridic din cadrul Direcției Generale de Asistență și Protecție Socială a Copilului (DGAPSC) a județului Tulcea.

Bunurile și veniturile beneficiarilor din centru sunt gestionate conform procedurii.

În centru sunt beneficiari care își gestionează singuri veniturile, dar și beneficiari care au solicitat sprijin în gestionarea veniturilor (după ce se oprește contribuția către centru, diferența de bani este predată asistentului social în prezența a 2 martori de către beneficiar pe baza de semnătură). Pentru achiziționare de produse și bunuri se apelează la asistentul social care predă suma de bani solicitată pe bază de semnătură în prezența unor martori.

- c) **Dreptul la viața, libertatea și siguranța persoanei, nimeni nu poate fi supus torturii și niciun fel de pedeapsă sau de tratament crud, inuman ori degradant, nimeni nu poate fi supus exploatării, violenței și abuzului, protejarea integrității persoanei (art. 10, 14, 15, 16, 17 din CDPD).**

Art. 10 Dreptul de viață

Centrul beneficiază de sistem de monitorizare video a spațiilor comune în interior și exterior, care la data vizitei de monitorizare nu funcționa.

Paza este asigurată de către o firmă specializată (din Vaslui) cu program de 8 ore pe timp cald și program 12 ore pe timp răcoros. Există un singur paznic pentru cele 2 adrese (beneficiarii circulând liberi între cele 2 curți, cu traversarea unui drum comunal).

Persoanelor cu dizabilități din cadrul centrului li se asigură confidențialitatea informațiilor referitoare la datele personale, medicale și de reabilitare, existând proceduri în acest sens.

Art. 14 Libertatea și siguranța persoanei

Ieșirea din centru se face pe baza biletului de învoire aprobat de șeful centrului, conform procedurii privind ieșirea în comunitate.

Centrul deține autorizație de securitate la incendiu, autorizație sanitară de funcționare, documente din cadrul Direcției Sanitar Veterinar și pentru Siguranța Alimentelor Tulcea prin care certifică înregistrarea sanitară veterinară și pentru siguranța alimentelor

Organizarea centrului se desfășoară în 2 curți la numere diferite (cele 2 curți sunt vis-a-vis una de cealaltă).

Cele 2 construcții au aparținut domnului Mihail Moruzov, curtea din str Mihail Moruzov 125 A adăpostește mai multe corpuri de clădire, astfel: o clădire destinată beneficiarilor (parter și etaj și un apartament pentru 8 beneficiare), corpul destinat cantinei/sala mese, corpul centralei termice, corpul destinat fermei zootehnice (pentru care nu există autorizație sanitar veterinară), 2 solarii, 2 foișoare, o magazie și un spațiu impropriu cu destinație WC pentru beneficiari, atunci când aceștia ies în curte.

În aceeași incintă exista o construcție unde a funcționat centrala termică în stare avansată de degradare, înconjurată de gunoaie (pături, resturi vegetale, plăci ondulate din azbociment).

Centrul are în dotare 28 hectare teren arabil (conform Titlului de Proprietate nr. 8641 pentru 10 hectare și 90868 pentru 18 hectare de teren), pentru care există un Contract de Participație cu S.C Minifarm Agricultură S.R.L. cu nr. 9430 din 04.04.2023. Centrul primește drept arenda: 2.860kg orz, 11.640kg porumb și 3.000kg grâu.

O parte din aceste cereale ajung în ferma zootehnică a centrului, în care se găsesc 38 capete porcine (scroafe în lactație, tineret porcine și porci la îngrășat).

Ferma zootehnică nu deține un cod de exploatare în baza căruia se poate crotalia efectivul de porcine existent în centru. În situația în care un animal nu este identificat nu se poate stabili trasabilitatea pe care acesta o parcurge de la fermă la abator și înapoi în magazia centrului (după verificarea actelor, echipa de monitorizare a constatat că porcii nu ajungeau în magazia centrului. În anul 2021 în fermă existau aproximativ 50 de capete porcine). Pe fișele de magazie din anul 2022 erau intrate carcace doar de la 3 porci). După discuțiile avute cu șeful centrului acesta nu a putut preciza unde sunt restul de capete porcine, având în vedere că în magazia centrului s-a găsit carne de porc cumpărată.

Din spusele șefului de centru, plecarea din fermă a animalelor către abator se efectuează cu acceptul medicului concesionar de pe raza localității din care să reiasă că animalul este clinic sănătos (nu a fost depistată pesta), însă acest lucru nu a putut fi dovedit prin niciun document.

La data vizitei, porțile fermei erau larg deschise și beneficiarii aveau acces și participau la procesul de igienizare a padocurilor.

Centrul deține și un spațiu exterior generos (curtea I – 14.277 metri pătrați și curtea II – 4.548 metri pătrați), unde și beneficiarii, utilizatori de fotoliu rulant/greu deplasabili, au acces folosindu-se de o rampă prevăzută cu balustradă. Spațiul exterior este amenajat cu bănci, mese, 3 foișoare și scaune, câteva aleei pavate, pomi fructiferi, arbuști, grădinițe cu flori, adecvate sezonului.

Lipsește dotarea spațiului exterior cu materiale destinate petrecerii timpului liber pentru activități de grup (există un teren de sport betonat, dar în cele 4 zile de monitorizare niciun beneficiar nu a folosit acest spațiu).

În cadrul centrului nu se practică contenționarea fizică și chimică. Dacă este nevoie, se apelează serviciul de urgență 112. La nivelul centrului nu se practică aplicarea pedepselor sau izolarea beneficiarilor atunci când aceștia au un comportament inadecvat.

Situațiile de conflict se gestionează de către șeful de centru, psiholog, asistent social, asistent medical.

Nu există sesizări/reclamații privind exploatarea, abuzul și violența asupra beneficiarilor din partea personalului.

Art. 15 Nimeni nu poate fi supus torturii și niciunui fel de pedeapsă sau de tratament crud, inuman ori degradant

Plângerile și sesizările se depun în cutia de sesizări, care este deschisă săptămânal de către șeful centrului în prezența a doi beneficiari, pentru înregistrarea și analizare acestora, dacă este cazul. Având în vedere că mulți dintre rezidenți au nevoi ridicate de înțelegere și comunicare, echipa de monitorizare a constatat că astfel de măsuri la nivelul centrului sunt mai degrabă formale și nu pot garanta o protecție efectivă a rezidenților împotriva violenței și abuzului.

Conform spuselor angajaților, gestionarea modificărilor de comportament ale beneficiarilor cu dizabilități psihice sunt realizate, în principal, de către asistentul medical care în funcție de evoluția situației, administrează tratament medicamentos prescris de medicul specialist, iar în ultimă urgență se apelează la 112.

Beneficiarii nu au semnalat situații de abuz, agresiuni fizice sau verbale din partea angajaților. Conform spuselor angajaților, situațiile de conflict se gestionează de către angajații centrului. În cazul în care aceștia nu pot gestiona situația prin mediere, consiliere sau îndepărtarea agresorului, izolează rezidentul agresiv de ceilalți rezidenți și contactează serviciul de urgență 112.

Pe toată perioada vizitei, beneficiarilor le era pusă la dispoziție o găleată cu apă și două câni din metal pentru a bea apă în situația în care le este sete (beneficiarii erau familiarizați cu acest sistem). Deși echipa de monitorizare a solicitat în repetate rânduri să nu se mai procedeze așa, nu a fost luată nici o măsură de îndepărtarea a acesteia.

Conform procedurilor interne, care se aplică, și din declarațiile personalului reiese faptul că în cazuri de agitație, agresiune/autoagresiune, beneficiarul este scos din grupul de beneficiari și se comunică verbal cu acesta pentru a-l liniști, iar în caz de forță majoră se apelează Serviciul de Urgență 112.

Art. 16 Nimeni nu poate fi supus exploatării, violenței și abuzului

Pe parcursul vizitei de monitorizare echipa a identificat elemente care ar putea indica faptul că beneficiarii au fost exploatați, astfel din spusele șefului de centru unii beneficiari muncesc în ferma din incinta centrului. Acesta a spus că este o un fel de terapie ocupațională (deși centrul nu are autorizație de funcționare veterinară).

Beneficiarii nu au fost supuși unor acte de violență/abuz.

Art. 17 Protejarea integrității persoanei

În interiorul și exteriorul centrului echipa de monitorizare a identificat elemente de natură să pună în pericol viața și integritatea persoanelor cu dizabilități, la tot pasul:

- existența în exterior a unor we-uri (în care accesul beneficiarilor a fost îngăduit pe timpul efectuării vizitei de monitorizare),
- foarte multe gropi
- haznale fără capac.

- în curte erau aruncate pături metalice, chiuvete sparte, we-uri, etc (situație specifică ambelor curți), în ziua de vineri (când echipa de monitorizare era în centru) se acționa la debarasarea acestora.
- existența unor leagăne cu rulmenții spărți (din curtea II au fost dezafectate 2 leagăne în data de 20.09.2023, după ce echipa de monitorizare a constatat că o beneficiară a căzut cu leagănul în timp ce se dădea în el). În urma

incidentului beneficiara și-a rupt mâna și s-a lovit la cap, aceasta fiind dusă la spital unde i s-a băgat mâna în gips și a fost nevoie de intervenție care a necesitat suturarea ranei de la cap, în acest sens există fișa de incident.

- solarile din curte aveau în jur cantități mari de geamuri sparte (ridicate din incintă pe perioada vizitei de monitorizare).
- în dormitoarele cu paturi pe schelet din metal lipsesc capacele de cauciuc de deasupra patului.
- în corpul I exista 4 dormitoare fără uși deoarece se afla în recompartimentare.
- în corpul II există o scară adiacentă la care nu a fost limitat accesul beneficiarilor, pentru evitarea căderii în gol de la etaj la parter.

Pe parcursul vizitei, inspectorul a sesizat următoarele autorități: ANPC, DSP, DSV, AJPIS și organele de poliție.

Organele de poliție în urma sesizării au constatat că se impune doar un proces verbal de contravenție cu sancțiunea "avertisment", pentru toate cele sesizate de inspector, acesta întocmind raportul de contravenție doar cu privire la ferma găsită în incinta centrului și care funcționa fără niciun document. Cu privire la celelalte aspecte constatate de inspector că li s-a pus viața în pericol beneficiarilor și exploatarea acestora prin munca prestată la fermă, acesta a considerat că nu există.

Doamna doctor din cadrul DSV, a constatat că porcii nu sunt înregistrați și crotaliați și nici nu există autorizație de funcționare sanitară, a întocmit un proces – verbal prin care a pus sechestru pe cei 38 de porci, urmând ca acestora să li se facă analizele și duși într-o fermă autorizată. Totodată, a amendat șeful de centru cu suma de 1200 lei.

Inspectorii din cadrul ANPC au lăsat măsură de igienizare a centrului și o amendă de 1500 lei și cu invitația de a se prezenta domnul director general al DGASPC Tulcea la ei la sediu.

Inspectorii din cadrul DSP au încheiat un proces verbal prin care au lăsat măsură igienizare a centrului.

- d) Libertatea de mișcare și cetățenia, viață independentă și integrare în comunitate, (art. 18, 19 din CDPD), abilitare și reabilitare, participarea la viața culturală, activități recreative, timp liber și sport (art.26, 30 din CCPD)

Art. 18 Libertatea de mișcare și cetățenia

La data vizitei de monitorizare toți beneficiarii aveau emise acte de identitate valabile (Certificat de naștere, Carte de identitate și Certificat de încadrare într-un grad de handicap).

Art. 19 Viață independentă și integrare în comunitate

Din documentele puse la dispoziție, echipa de monitorizare a constatat că beneficiarii au acces la servicii de suport necesare vieții și reintegrării în comunitate.

La nivelul centrului, persoanele cu dizabilități au asigurată asistență personală necesară vieții și integrării în comunitate, prin intermediul echipei multidisciplinară. Echipa multidisciplinară a centrului este coordonată de un singur manager de caz, pentru toți cei 115 de beneficiari.

Foarte puțini beneficiari mențin relații cu familia. În ultimii 2 ani, a existat o reintegrare în familie.

Art. 26 Abilitare și rehabilitare

Dosarele sociale și psihologice ale beneficiarilor cuprind următoarele documente: evaluări psihologice, fișe de consiliere psihologică, fișe de monitorizare a serviciilor și planuri personalizat.

Există registrul unic al actelor profesionale, precum și dosarele beneficiarilor unde sunt atât evaluările psihologice periodice, cât și pofilele psihologice ale beneficiarilor și rapoartele de consiliere.

Beneficiarii sunt evaluați din punct de vedere al stării generale și gradului de autonomie și comunicare, al nevoilor specifice de abilitare și rehabilitare, al nevoii de menținere sau dezvoltare a deprinderilor de viață independentă și integrare, de asistență și îngrijire, al nevoilor educaționale, culturale, al riscurilor posibile și al eventualelor dependențe (alcool, tutun, altele).

Deși, la nivelul centrului, pentru fiecare beneficiar se întocmește Fișa beneficiarului, fișă ce cuprinde un ansamblu de activități realizate pentru a răspunde nevoilor individuale specifice ale beneficiarilor în vederea menținerii/dezvoltării potențialului personal al acestora, în realitate aceste activități nu sunt realizate, ele existând doar scriptic, pe hârtie. În cadrul centrului nu se desfășoară nici o activitate de abilitare manuală, terapie prin învățare, activități de organizare și formare a autonomiei personale, activități de reorganizare a conduitelor, activități de terapie educațională.

Din discuțiile purtate cu șeful de centru a reieșit faptul ca acesta nu cunoștea activitățile ce se desfășurau în centru, astfel echipa de monitorizare a intrat în posesia informațiilor prin psihologul centrului (fost șef al centrului până în anul 2015) și asistenta socială.

În ansamblu, se constată că activitatea din centru este specifică unui cadru instituțional caracterizat prin rigiditatea rutinei în organizarea activităților și raportat la voința beneficiarilor. Realizarea unor proceduri și activități se desfășoară mai mult sub aspect formal. Beneficiarii cooperează/colaborează cu dificultate ca urmare a gradului și tipului de handicap ceea ce îngreunează procesul de comunicare.

Majoritatea timpului liber este petrecut în curtea centrului.

Art. 30 Participarea la viața culturală, activități recreative, timp liber și sport

Activitățile de recreere și socializare în afara centrului se planifică în funcție de opțiunile și de nevoile beneficiarilor.

Centrul are parteneriat încheiat cu o fundație americană care anual vine cu cadouri pentru beneficiari în preajma sărbătorilor, prin intermediul unui angajat din Moldova.

Centrul dispune de un microbuz de 8+1 locuri, iar pentru a participa la diferite evenimente se închiriază și alte mijloace de transport.

Doar o parte din beneficiari au participat la: festivalul pescăresc Jurilovca; plaja la Portița cu 15 beneficiari; la mănăstirea Dervent – Constanța; la Delfinariu din Constanța cu 13 beneficiari; inaugurare Ivan Patzaichin în data de 28.07.2023.

Un număr de 4 beneficiari țin legătura cu familia telefonic și deplasări periodice în familie.

E). Dreptul la viață personală, respectul pentru cămin și familie (art. 22, 23 din CDPD)

Art. 22 Dreptul la viață personală

În vederea respectării dreptului persoanelor cu dizabilități de a decide întemeierea unei familii, se fac informări periodice efectuate de către asistenții medicali. O parte dintre beneficiari au montat sterilet (cu acordul lor sau al tutorelui).

Art. 23 Respectul pentru cămin și familie

În centru există și un cuplu cu domiciliul în clădirea II.

e) Educație (art. 24 CDPD)

În centru nu există beneficiari care să participe la cursuri școlare de educație incluzivă, deoarece aceștia au depășit vârsta specifică participării la cursuri.

f) Sănătate (art. 25 din CDPD)

Centrul are amenajate 2 cabinete medicale (în fiecare corp câte unul) în care există stoc de medicamente/ aparat de urgență. Medicamentele psihotrope sunt păstrate în dulap separat asigurat cu sistem de închidere. Din aparatul de urgență se scot medicamente doar la recomandarea medicului, toate medicamentele sunt în termen de valabilitate. În centru, 20 beneficiari se află sub tratament neuropsihiatric și 115 se află sub tratament cronic.

În corpul I se găsește un elevator cu șenilă pentru scări, care nu este montat.

Medicamentele sunt păstrate în farmacia din corpul I de unde sunt distribuite zilnic cabinetelor medicale.

Toți beneficiarii centrului sunt înscrși la medicul de familie, care vine în centru de 2 ori pe săptămână.

Centrul are prevăzută în organigramă și funcția de psiholog (2/centru), la data vizitei de monitorizare doar un post de psiholog era ocupat.

Consultațiile medicale de specialitate și eliberarea scrisorii/rețetelor medicale sunt asigurate prin prezentarea beneficiarilor, însoțiți de către un asistent medical/angajat al centrului și cu bilet de trimitere de la medicul de familie, la cabinetele de specialitate.

Consultațiile la medicul psihiatru de fac prin deplasarea beneficiarilor la cabinetul medical în baza unui contract de colaborare care există (între centru și cabinetul de psihiatrie).

Serviciile de stomatologie (extracții, obturații dentare, etc) sunt asigurate în baza unui parteneriat cu un cabinet stomatologic sau la spitalul județean Tulcea, pentru urgențe.

Nu sunt beneficiari imobilizați la pat.

În centru 5 beneficiari au hepatită, din care un beneficiar are hepatita de tip C, 10 beneficiari au diabet și 7 beneficiari au afecțiuni gastrice.

Registre găsite în cabinetele medicale:

- Regîstru de neuroleptice;
- Regîstru pentru afecțiuni cronice;
- Regîstru de tură;
- Proces verbal de intrări/ieșiri medicație cronică/neuroleptică;
- Dosar analize medicale (analizele medicale anuale se efectează în centru de către laboratorul mobil;
- Dosar scrinic pulmonar (ambulatoriu);
- Dosar vaccinări antigripale;
- Regîstru evidență menstruație;
- Dosar hepatită.

În fiecare cabinet medical există: Regîstru de evidență a medicamentelor/materialelor consumabile, condică pentru aparatul de urgență, condică pentru medicația neuroleptică.

În baza rețetelor medicale, asistentele medicale ridică tratamentele pentru toți beneficiarii de la farmacia din comunitate, după care este depozitată în depozitul farmaceutic al centrului.

Medicația se scoate din farmacie (tabel nominal) și apoi ajunge în cabinetul medical de unde este distribuită beneficiarilor conform scrisorilor medicale/rețetelor medicale.

Modalitatea de administrare a tratamentului este dimineața, prînz și seara, în funcție de recomandările specialiștilor, de către asistenții medicali/tură.

Asistența psihiatrică a beneficiarilor este asigurată prin: evaluări periodice și ori de câte ori este nevoie (prin deplasarea beneficiarilor la cabinetul medical).

Dosarele psihologice conțin: Plan personalizat; Raport psihodiagnostic și evaluare clinică/examinare psihologică; Chestionar de satisfacție a beneficiarului; Raport monitorizare și Fișa de evaluare a beneficiarului.

Modalitatea urmată de angajații centrului în cazul unei situații de urgență medicală este îndepărtarea de grup, administrarea medicației prescrise, se anunță medicul și 112.

Munca și încadrarea în câmpul muncii (art.27 din CDPD)

Niciun rezident din centru nu a fost evaluat din punct de vedere al capacității de muncă. Niciunul dintre cei 115 de beneficiari nu este angajat pe piața muncii și nici în pregătire pentru aceasta.

g) Standarde de viață și protecție socială adecvate (art.28 din CDPD)

Prepararea și păstrarea hranei se face în cadrul centrului în bucătăria proprie (corpul II).

Prelevarea și păstrarea probelor alimentare se face pe o perioadă de 48 de ore într-un frigider (destinat doar păstrării probelor alimentare), de la cele 3 mese principale/din cele 2 zile.

Stabilirea meniurilor zilnice/săptămânale se face de către administrator, șef centru, asistent medical și un reprezentant al beneficiarilor.

Igiena bucătăriei și a blocului alimentar este bună. Sala de mese este curată și are un număr de mese suficient pentru beneficiarii care se pot deplasa la masă. Beneficiarii care au probleme de degutiție sunt ajutați de către angajații centrului și primesc alimente pasate.

Prepararea hranei se face cu respectarea regimurilor alimentare:

- hiposodat 5 beneficiari;
- desodat 1 beneficiar;
- gastric 7 beneficiari;
- diabet 10 beneficiari.

Meniul și programul de masă sunt afișate la loc vizibil. Sunt 3 mese pe zi și 2 gustări. În urma discuțiilor purtate cu beneficiarii centrului, a reieșit că aceștia sunt mulțumiți de cantitatea și calitatea hranei primite în centru.

La data vizitei au fost identificate mai multe produse lactate ce nu erau depozitate conform, motiv pentru care echipa de monitorizare a sesizat DSV. În urma verificării, inspectorii de la DSV, au încheiat un proces verbal pentru ridicarea produselor și incinerarea acestora.

la data începerii vizitei de monitorizare igiena spațiilor comune, a băilor/ toaletelor și a dormitoarelor a fost precară, dar s-a remediat pe perioada vizitei. Băile sunt parțial accesibilizate, calorifere ruginite, uși lipsă, plăci faianță și gresie lipsă/sparte.

În corpul I, la etaj exista 4 dormitoare cu uși lipsă.

Starea obiectelor de cazarmament este uzată și murdară, mobilierul este deteriorat, neconform (paturi de mici dimensiuni iar saltelele sunt supradimensionate față de dimensiunile paturilor), saltele și pernele sunt uzate/pătate. Pe timpul vizitei de monitorizare au fost înlocuite 20 saltele, 115 lenjerii, iar beneficiarii au primit îmbrăcăminte adecvată sezonului.

Spațiile de locuit ale beneficiarilor sunt improprii sau improvizate inclusiv pe holurile centrului sau în încăperi în care aceștia sunt nevoiți să doarmă.

Asigurarea confortului termic este asigurată de către cele 3 centrale pe motorină (2 în corpul I și 1 în corpul II).

Centrul dispune de dormitoare (în cele 2 corpuri și apartamente) cu câte 2, 3, 4 și 5 paturi. Fiecare baie este dotată cu wc, duș și chiuvetă (parțial accesibilizate).

Numărul total al băilor/toaletelor destinat beneficiarilor este mai mic decât necesarul. Din acest motiv au fost achiziționate toalete ecologice, dar la data vizitei de monitorizare funcționa doar una. Celelalte au fost blocate din cauza dificultăților privind procesul de golire al acestora.

In lipsa unor wc-uri adecvate, beneficiarii utilizau wc-ul din curte, ce era un focar de infecție pentru ei. Pe perioada vizitei acest spațiu a fost închis și accesul beneficiarilor limitat.

Materialele de igienă personală ale beneficiarilor (șampon, săpun, deodorant, pasta de ras, aparate de ras) sunt asigurate, precum și accesul la apă curentă. Echipa de monitorizare a constatat că nu toți beneficiarii dețineau săculeți individuali cu periuța dinți, săpun, șampon.

Ultima dezinsecție, dezinsecție și deratizare a fost efectuată în data de 04.09.2023, conform procesului verbal întocmit.

Este asigurat și respectat circuitul de sortare și spălarea obiectelor de îmbrăcăminte și a lenjeriei. Centrul dispune de mașini de spălat de tip industrial și de uz casnic.

Schimbările făcute pe timpul vizitei de monitorizare.

Art. 29 Participarea la viața politică și publică

Toți cei 115 beneficiari găzduiți în centru au dreptul la vot, dar aceștia nu au participat la ultimul scrutin.

4. Situația deceselor

În ultimii doi ani au fost înregistrate un singur deces. Acesta a fost notificat la Consiliul de monitorizare în 24 de ore.

III. Recomandări

Având în vedere cele constatate în urma vizitei pe care am efectuat-o la **Centrul de Recuperare și Reabilitare Neuropsihiatrică Pentru Persoane Adulte cu Dizabilități**, localitatea Zebil, județul Tulcea echipa de monitorizare formulează următoarele recomandări pentru respectarea drepturilor persoanelor cu dizabilități, astfel cum sunt prevăzute de CDPD:

- 1. Accesibilitate, mobilitate personală, libertatea de expresie și opinie și accesul la informație (art. 9 din CDPD).*
 - Accesibilizarea centrului cu suport tip „mână curentă”, în spațiile comune (holuri, băi), unde nu există.
 - Montarea elevatorului pentru deplasarea beneficiarilor cu probleme locomotorii între parter și etaj.
- 2. Protejarea integrității persoanei art. 17 CDPD*
 - Ridicarea și securizarea obiectelor destinate casării.
- 3. Respectul pentru cămin și familie art. 23 CDPD*
 - Asigurarea unei camere intime, cu dotările necesare, conform standard.
 - Furnizarea de informații privind sănătatea sexuală și reproductivă beneficiarilor, inclusiv în colaborare cu organizații neguvernamentale sau alte asociații
- 4. Recunoaștere egală în fața legii și accesul la justiție art. 12 și art. 13 CDPD*

- Demararea procedurii de reexaminare a măsurii de punere sub interdicție, în conformitate cu prevederile art. 20 alin. 6 din Legea nr. 140/2022.
- Asigurarea de sprijin în luarea deciziilor tuturor beneficiarilor din centru care să corespundă nevoilor și preferințelor acestora
- Formarea autorizată a angajaților în domeniul drepturilor persoanelor cu dizabilități, în special privind planificarea și furnizarea serviciilor centrate pe persoană, sprijinului în luare deciziei etc.

5. Sănătate art. 25 CDPC

- Completarea statului de funcții și ocuparea postului de medic.

6. Abilitare și reabilitare art. 26 CDPC

- Reevaluarea și găsirea unor servicii adecvate nevoilor beneficiarilor.
- Diversificarea și aprofundarea practică a activităților de abilitare/reabilitare beneficiarilor.
- Desfășurarea și participarea angajaților la cursuri de calificare și perfecționare.
- Completarea statului de funcții și ocuparea cu posturi destinate recuperării /reabilitării beneficiarilor.

7. Munca și încadrarea în câmpul muncii art.27 CDPD

- Evaluare în vederea stabilirii capacității de muncă și integrarea/inserția, acolo unde se constată că este cazul, în câmpul muncii.

8. Standarde de viață și protecție socială adecvate art.28 CDPD

- Înlocuirea elementelor de mobilier uzate excesiv (reabilitare/modernizare integrală a centrului).
- Igienizare generală.
- Schimbare instalații și accesorii sanitare (total) plus accesibilizarea acestora.
- Repararea instalației electrice și înlocuirea accesoriilor lipsă.
- Schimbarea elementelor de recreere uzate și reamenajarea curții exterioare.
- Reamenajarea spațiilor de depozitare a alimentelor.
- Amenajarea spațiilor cu destinația sală de activități.
- Completarea statului de funcții și ocuparea posturilor vacante.